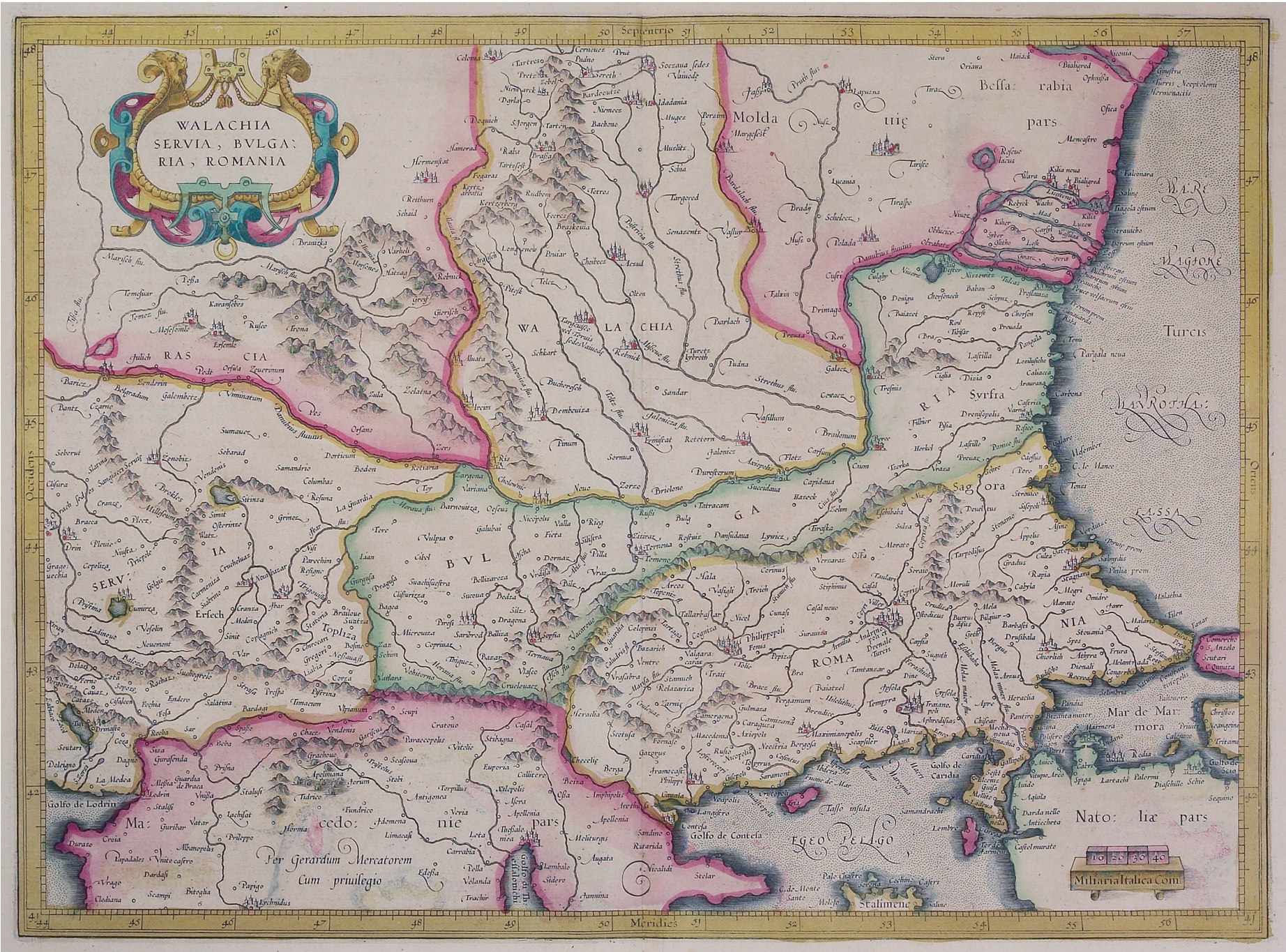

Βουκουρέστι

ΟΙ ΠΑΡΑΔΟΥΝΑΒΙΕΣ ΗΓΕΜΟΝΙΕΣ

Στη Μολδοβλαχία συντελείται από τον 17ο αιώνα μια «ελληνική αναγέννηση». Τους Φαναριώτες πρίγκηπες θα ακολουθήσουν, πέρα από τους συγγενείς τους, έμποροι, μοναχοί, λόγιοι, γιατροί που θα βρουν στις ηγεμονίες ένα οικείο περιβάλλον για να σταδιοδρομήσουν και να αναπτύξουν τον πολιτισμό τους.

Ίσως ο πιο αξιόλογος από τους Φαναριώτες πρίγκι-
πες υπήρξε ο Αλέξανδρος Υψηλάντης,
ο «φιλόσοφος» ηγεμόνας.
Η προκήρυξη του Αλέξανδρου Υψηλάντη, την οποία
κυκλοφόρησε στις 24 Φεβρουάριου 1821, καλώντας
το Έθνος σε απελευθερωτική επανάσταση.

Οι ιδέες του Διαφωτισμού θα βρουν ιδιαίτερα πρόσφορο έδαφος στις παραδοιναβίες ηγεμονίες. Εδώ, η οικονομική άνθιση της αστικής τάξης θα συμβάλλει αποφασιστικά στην ίδρυση σχολείων και την ενίσχυση της εκδοτικής παραγωγής. Κι όταν έρθει ο καιρός, οι ιδέες της Γαλλικής επανάστασης θα συναντήσουν ένα κοινό με θεωρητική κατάρτιση, ενημερωμένο ως προς τις διεθνείς εξελίξεις, έτοιμο να συνταχθεί με τα νέα πολιτικά ρεύματα.

Στο Βουκουρεστί ο Καποδίστριας δεν έμεινε παρά τρεις μήνες, το 1812, πριν ακολουθήσει το ρωσικό επιτελείο στο πεδίο των μαχών, σε ένα από τα τελευταία θέατρα του πολέμου των Συμμάχων κατά του Ναπολέοντα. Στο σύντομο διάστημα που έμεινε στην πρωτεύουσα της Βλαχίας επιδίωξε την εφαρμογή της συνθήκης του Βουκουρεστίου που έβαζε τέλος στον πόλεμο μεταξύ Τουρκίας και Ρωσίας. Ανέλαβε επίσης την αναδιοργάνωση της Βεσσαραβίας που είχε περάσει στην κυριαρχία της Ρωσίας.

Στη διάρκεια του 18ου αιώνα, Φαναριώτες πρίγκιπες ανέβηκαν στο θρόνο αυτών των ρουμάνικων ηγεμονιών, τη Βλαχία με κέντρο το Βουκουρέστι και τη Μολδαβία με κέντρο το Ιάσιο. Φόρου υποτελείς στους Οθωμανούς, πίστευαν ωστόσο ότι ήταν συνεχιστές μιας βυζαντινής παράδοσης. Αντίρροπο στη εκκλησιαστική και πολιτιστική επιρροή των Σέρβων, καλούσαν στις αυλές τους Έλληνες κληρικούς, ζωγράφους, τεχνίτες.

ΜΑΧΟΥ ΥΠΕΡ ΠΙΣΤΕΩΣ
ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ.

[illegible]

Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης

Τὴν 24^{ην}. Φεβρουαρίου 1821. Εἰς τὸ γενικὸν στρατόπεδον τῶν Ἰασιών.

Η προκήρυξη του Αλέξανδρου Υψηλάντη, την οποία κυκλοφόρησε στις 24 Φεβρουαρίου 1821, καλώντας το Έθνος σε απελευθερωτική επανάσταση.

*Όπως Σας έγραψα αγνού το αντικείμενον του προορισμού μου τού-
του και τον τόπον όπου θα πρέπει να εγκατασταθώ, και πότε. Εκείνο
το οποίο γνωρίζω είναι ότι οφείλω να μεταβώ εις Βουκουρέστιον δια
να είμαι εκεί εις τας διαταγάς της Α.Ε. του στρατηγού Κουντούζωφ.
Εκείθεν, εις περίπτωσιν καθ' ην συναφθή η ειρήνη με την Τουρκίαν,
θα δυνηθώ να Σας γράφω με μεγαλυτέραν συχνότητα...*

I.K., 6 Μαΐου 1812

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Ο Αδαμάντιος Κοραής, ο Ρήγας Φερραίος και ο Αλέξανδρος Υψηλάντης επηρέασαν ο καθένας με τον τρόπο του τα γεγονότα που οδήγησαν στην έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης.

Στις 24 Φεβρουαρίου 1821 ο Αλέξανδρος Υψηλάντης κήρυξε την έναρξη της επανάστασης στο Ιάσιο της Μολδαβίας, πιστεύοντας στην υποστήριξη της Ρωσίας και στον ξεσηκωμό των Σέρβων. Τα γεγονότα, ωστόσο, θα τον διέψευδαν. Ο Υψηλάντης γνώριζε πως η επιτυχία της αποστολής του βασιζόταν στην ταχύτητα με την οποία θα μπορούσε να απλωθεί η επανάσταση και στις δύο παραδουνάβιες ηγεμονίες. Ήταν σημαντικό, μετά το Ιάσιο, να κατευθυνθεί το συντομότερο στο Βουκουρέστι, πριν κινητοποιηθούν οι Τούρκοι.

Στη Βλαχία, αρχικά με την παρακίνηση της Φιλικής Εταιρείας, είχε ήδη ξεσηκωθεί ο Βλάχος οπλαρχηγός Θεόδωρος Βλαδιμηρέσκου. Συγκεντρώνοντας αξιόλογη στρατιωτική δύναμη, κατευθύνθηκε προς το Βουκουρέστι. Θορυβημένοι οι πρόξενοι της Αυστρίας και της Ρωσίας αναχώρησαν από την πόλη. Με τον Βλαδιμηρέσκου κύριο του Βουκουρεστίου και τον Υψηλάντη να πλησιάζει, φαινόταν πως οι δυνάμεις που εξαπέλυσε η Φιλική Εταιρεία είχαν καταλάβει την εξουσία στις δύο ηγεμονίες.

Μέχρι τον Ιούλιο του 1821, οι Τούρκοι είχαν καταπνίξει κάθε επαναστατική κίνηση στο Βουκουρέστι.

Ομως η πολιτική συγκυρία ήταν αρνητική. Η Ρωσία, έχοντας δεσμευτεί απέναντι στην Αυστρία για σκληρή στάση απέναντι σε όλα τα επαναστατικά κινήματα, αποδοκίμασε το κίνημα του Υψηλάντη. Συντάκτης της επιστολής αποδοκιμασίας του Τσάρου προς τον Υψηλάντη υπήρξε ο Καποδίστριας.

Ο Βλάχος οπλαρχηγός Θεόδωρος Βλαδιμηρέσκου.

Η αντίδραση των Τούρκων υπήρξε άμεση. Πέρα από τους διωγμούς των Ελλήνων στην Κωνσταντινούπολη όταν έγιναν γνωστά τα γεγονότα στη Μολδοβλαχία, άρχισαν να προωθούν πολυάριθμο στρατό από την πρωτεύουσα, ενώ οι πασάδες των φρουριών του Δούναβη ενίσχυσαν τις δυνάμεις τους τοπικά. Η επανάσταση στις παραδουνάβιες ηγεμονίες υπήρξε ηρωική, είχε, ωστόσο, τραγικό τέλος.

Τα νέα της επανάστασης στη Μολδοβλαχία είχαν ως συνέπεια τη διαταγή να θανατωθούν πολλοί Φαναριώτες στην Κωνσταντινούπολη. Ως απόδειξη ενοχής αρκούσε η ταπνωνμία ή η συγγένεια με πρόσωπα που είχαν ανάμειξη στα γεγονότα.